

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO

64909P

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
KANCELARIA SEJMIKU

WPEŁNIŁO

24-05-2016

475

Ilość zał. L.dz.
podpis ... Sum.

90

WZS-II.4320.6.2016.MBu

Szczecin, 24 maja 2016 r.

Pani
Agnieszka Przybylska
Radna Sejmiku
Województwa Zachodniopomorskiego

w odpowiedzi na zapytanie nr 90/16 [W jaki sposób ogłoszony i nagłośniony jest nabór w ramach RPO w odniesieniu do zróżnicowania źródeł energii odnawialnej (tj. innej niż elektrownie wiatrowe)?], złożone w Kancelarii Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 11 maja 2016 r., uprzejmie informuję co następuje.

Sposób i tryb prowadzenia naborów, w tym ich ogłaszania określa Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. z 2016 r. poz. 217 tekst jednolity).

Zgodnie z art. 47 przedmiotowej Ustawy, *Instytucja Zarządzająca do 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu (www.funduszeuropejskie.gov.pl) harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym, których przeprowadzenie jest planowane na kolejny rok kalendarzowy. Wszelkie informacje dotyczące naboru, zamieszczane na portalu (www.funduszeuropejskie.gov.pl), publikowane są dodatkowo na stronie internetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 (www.rpo.wzp.pl).*

W harmonogramie naborów na 2016 rok, przyjętym uchwałą Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr 1823/15 z dnia 25 listopada 2015 r. i opublikowanym na stronie internetowej RPO wskazano, że ogłoszenie o naborze w ramach działania 2.10 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł planowane jest na 29 lutego 2016 r., zaś nabór wniosków o dofinansowanie od 31 marca 2016 r. do 29 kwietnia 2016 r.

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Wydział Zarządzania Strategicznego

ul. Ks. Kardynała S. Wyszyńskiego 30, 70-203 Szczecin, tel. +48 91 44 11 171, fax +48 91 48 81 015
e-mail: wzs@wzp.pl, www.wzp.pl, www.rpo.wzp.pl

PROGRAM
REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Pomorze
Zachodnie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Z kolei zgodnie z art. 40 Ustawy zobowiązuje *Właściwą instytucję do podania do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu, ogłoszenia o konkursie, co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie projektu.*

Ogłoszenie o konkursie zawiera co najmniej:

- 1) nazwę i adres właściwej instytucji;
- 2) określenie przedmiotu konkursu, w tym typów projektów podlegających dofinansowaniu;
- 3) określenie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie;
- 4) określenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu dofinansowania projektu lub maksymalnej dopuszczalnej kwoty dofinansowania projektu;
- 5) określenie terminu, miejsca i formy składania wniosków o dofinansowanie projektu;
- 6) określenie sposobu i miejsca udostępnienia regulaminu konkursu.

Właściwą instytucją dla działania 2.10 *Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł* jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie (WFOŚiGW), pełniący rolę Instytucji Pośredniczącej.

Ogłoszenie o naborze wniosków do działania 2.10 zamieszczono zgodnie z harmonogramem naborów, tj. 29 lutego 2016 r. W ogłoszeniu wskazano, że dofinansowanie można uzyskać na: budowę, rozbudowę, modernizację jednostek wytwarzających energię elektryczną i/lub ciepłą z odnawialnych źródeł energii, przede wszystkim w oparciu o biomasę, biogaz i energię słoneczną, w tym z niezbędną infrastrukturą przyłączeniową do sieci dystrybucyjnych. Alokacja przeznaczona na konkurs do działania 2.10 w 2016 r. to 94 000 000 zł.

W związku z dużym zainteresowaniem i prośbami potencjalnych wnioskodawców WFOŚiGW w Szczecinie zdecydował się wydłużyć termin naboru wniosków do 31 maja 2016 r.

Szczegółowe zasady aplikowania o wsparcie w ramach naborów konkursowych oraz zasady oceny wniosków określa Regulamin konkursu (dostępny na stronie internetowej RPO).

Nabór wniosków wraz z podstawowymi informacjami dotyczącymi działania, był promowany między innymi w trakcie cyklu spotkań informacyjnych o RPO WZ 2014-2020, w poszczególnych powiatach w okresie od 26 listopada 2015 r. do 14 grudnia 2015 r.

Informacje w przedmiotowym zakresie zamieszczane były także w biuletynie informacyjnym RPO, wydawanym na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego oraz biuletynie „Naturalnie” wydawanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Jednocześnie w dniach 17 maja 2016 r. i 20 maja 2016 r. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie zorganizował jednodniowe szkolenia dla potencjalnych wnioskodawców zainteresowanych działaniem 2.10. W trakcie spotkań szczegółowo omówiono warunki udziału w konkursie, system oceny projektów, kryteria wyboru projektów pod kątem przyznawania punktacji (ocena jakościowa), zagadnienia wynikające z zawarcia umowy o dofinansowanie, ocenę oddziaływania środowisko i kwestie występowania pomocy publicznej.

Harmonogram konkursów prezentowany był także w trakcie posiedzeń Komisji Nadzwyczajnej ds. funduszy UE Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego oraz w trakcie posiedzenia plenarnego Sejmiku.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Olgierec Geblewicz

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO

649 092

URZĄD MARSZAŁKOWSKI KANCELARIA SEJMIKU	
24-05-2016	
WIPYNEŁO	
Ilość zał.	L.dz. 670
podpis ...	Sum.

BOZ.0003-2.10.2016.RJ

Szczecin, dnia 20 maja 2016 r.

Pani Agnieszka Przybylska
Radna Województwa
Zachodniopomorskiego

Odpowiadając na Pani zapytanie (pismo z dnia 11 maja 2016 r.) w sprawie elektrowni wiatrowych, które powstały w naszym województwie, uprzejmie wyjaśniam, że do chwili obecnej nie istnieją przepisy prawne, które w sposób obligatoryjny określałyby minimalne odległości obiektów energetyki wiatrowej np. od zabudowy mieszkaniowej.

Proces lokalizacji i budowy elektrowni wiatrowych następuje w oparciu o:

- a) procedury planistyczne poziomu lokalnego.

Przeznaczenie terenów pod lokalizację elektrowni wiatrowych odbywa się na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (ustawa z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - Dz.U. z 2015 poz. 199 ze zm.),

- b) procedury etapu realizacyjnego.

Dla elektrowni wiatrowych wymagane jest uzyskanie decyzji środowiskowych (ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Dz.U z 2013 poz. 1235 ze zm.) oraz pozwolenia na budowę (Ustawa z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane – DZ.U .z 2016 poz. 290).

Jak wspominałem na wstępie w obowiązującym porządku prawnym brak jest regulacji prawnych dotyczących obligatoryjnego określenia minimalnych odległości obiektów energetyki wiatrowej od terenów zabudowanych. Wprawdzie Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, przyjęty przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą Nr XLV/530/10 z dnia 19 października 2010 r., zawierał zalecenie określające strefę ochronną dla lokalizacji elektrowni wiatrowych na poziomie 1 km od zabudowy mieszkaniowej, lecz sposób wykonania tego zalecenia pozostawił gminom.

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin, tel. +48 91 48 07 243, fax +48 91 48 93 968
www.wzp.pl

Obecnie przy określeniu minimalnych odległości siłowni wiatrowych od zabudowy mieszkaniowej brane są pod uwagę tylko dwa elementy przy wyznaczaniu stref ochronnych od farm lub pojedynczych elektrowni wiatrowych:

- a) poziom hałasu generowany przez urządzenia – strefy wyznacza się w oparciu o Załącznik do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
- b) poziom promieniowania elektromagnetycznego generowany przez urządzenia – strefy wyznacza się w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883).

Oba powyższe uwarunkowania są przedmiotem oceny ich wpływu na środowisko, w tym środowisko zamieszkania ludzi i muszą być uwzględnione na etapie procedur planistycznych poziomu lokalnego jak i etapu realizacyjnego oraz później na etapie monitorowania skutków funkcjonowania zrealizowanych już urządzeń.

Dodatkowo wyjaśniam, że przy lokalizowaniu elektrowni wiatrowych wymagane jest w zależności od uwarunkowań wynikających z istniejącego zagospodarowania terenu uwzględnienie innych przepisów prawnych dot. np. ochrony środowiska, ochrony dóbr kultury, ochrony gruntów rolnych i leśnych, lotnisk czy terenów zamkniętych.

W załączeniu przekazuję też do ewentualnego wykorzystania wykaz wybranych aktów prawnych dot. energetyki wiatrowej.

Mam nadzieję, że powyższe informacje przybliżą Pani prawne aspekty problematyki elektrowni wiatrowych w Polsce.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
Olgierd Gebtewicz

Załącznik:

Obowiązujące akty prawne dotyczące odnawialnych źródeł energii

Obowiązujące akty prawne dotyczące odnawialnych źródeł energii

- 1) Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r. poz. 478, 2365).

Ustawa o odnawialnych źródłach energii określa zasady i warunki wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii i biopłynów oraz określa mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, biogazu rolniczego, ciepła w instalacjach odnawialnego źródła energii. Ponadto ustawa określa zasady wydawania gwarancji pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii oraz zasady realizacji krajowego planu działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych,

- 2) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późniejszymi zmianami).

Ustawa Prawo energetyczne określa zasady kształtowania polityki energetycznej państwa, zasady i warunki zaopatrzenia i użytkowania paliw i energii, w tym ciepła, oraz działalności przedsiębiorstw energetycznych, a także określa organy właściwe w sprawach gospodarki paliwami i energią.

Celem ustawy jest tworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju kraju, zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii, rozwoju konkurencji, przeciwdziałania negatywnym skutkom naturalnych monopolii, uwzględniania wymogów ochrony środowiska, zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych oraz równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii. Na podstawie delegacji zawartych w ustawie Prawo energetyczne wydano szereg rozporządzeń wykonawczych regulujących kwestie produkcji i wykorzystania odnawialnych źródeł energii,

- 3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774), zwana dalej ustawą krajobrazową. Ustawa m.in., wprowadza w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmiany dot. krajobrazu, wprowadzając definicje *krajobrazu* i *krajobrazu priorytetowego*. Ponadto, wprowadza obowiązek opracowania oraz uchwalenia przez sejmik wojewódzki, w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tzw. audytów krajobrazowych. Dla obszaru województwa organy samorządu województwa, nie rzadziej niż raz na 20 lat, sporządzają audyt krajobrazowy, który identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości. Audyt określa w szczególności krajobrazy występujące na obszarze województwa oraz lokalizację krajobrazów priorytetowych. Wskazuje lokalizację i granice: parków kulturowych, parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych oraz obszarów chronionego krajobrazu. Rekomendacje i wnioski

zawarte w audycie krajobrazowym muszą być uwzględnione w planie zagospodarowania przestrzennego województwa oraz w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym, zatem będą wskazywać ograniczenia w lokalizacji elektrowni wiatrowych,

- 4) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, ze zm.) – wymagane jest spełnienie wymogów ustawy przy projektowaniu i realizacji inwestycji,
- 5) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. Nr 92 poz. 880, ze zm.) – jak w pkt.8,
- 6) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U z 2013 poz. 1235 ze zm.) – jak w pkt. 8, oraz obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania ustaleń planu na środowisko oraz obowiązek uzyskania decyzji środowiskowej,
- 7) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (DZ.U .z 2016 poz. 290) – dot. procesu realizacyjnego,
- 8) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 ze zm.) – dot. procesu planistycznego,
- 9) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (DZ.U. z 2015 r. poz. 909 ze zm.) – obowiązek uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolne i nieleśne oraz wyłączenie tych gruntów z użytkowania rolnego lub leśnego,
- 10) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, ze zm.) – wymagane spełnienie wymogów ustawy w przypadku usytuowania stanowisk archeologicznych lub innych zabytków na obszarze planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO

649 069

URZĄD MARSZAŁKOWSKI KANCLERIA SEJMIKU	
24-05-2016	
WPLYNIEŁO	
Hośó zół	L.dz. 468
podpis	Sam

Szczecin dnia, 18 maja 2016 r.

Pani Agnieszka Przybylska
Radna Województwa
Zachodniopomorskiego

Odpowiadając na Pani zapytanie z dnia 11 maja 2016 r., w kwestii źródeł energii odnawialnej uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Ad. 2

Układ przestrzenny, warunki klimatyczne i geograficzne, a także potencjał naukowy i gospodarczy województwa determinują kierunki regionalnej polityki energetycznej. Nadrzędnym celem polityki energetycznej województwa zachodniopomorskiego jest rozwój i poprawa stanu technicznego energetycznej infrastruktury sieciowej. Osiągnięcie tego celu gwarantuje bezpieczeństwo energetyczne regionu czyli utrzymywanie pełnej zdolności do realizacji niezawodnych dostaw nośników energii niezbędnych dla gospodarki i ludności województwa.

Tak jak wspomniano w odp. z dnia 6 maja 2016 r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego w 2010 roku w Programie rozwoju sektora energetycznego w województwie zachodniopomorskim do 2015 r. z częścią prognostyczną do 2030 r. szczegółowo określił kierunki działań służące rozwojowi infrastruktury energetycznej, w tym energetyki odnawialnej. Konsekwentna realizacja celów programu, wsparcie udzielane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, a także współpraca władz województwa z inwestorami przynosi efekty w postaci inwestycji w nowe moce wytwórcze w OZE. W wyniku tych działań region osiągnął pozycję lidera w rozwoju OZE w kraju.

Promowanie i upowszechnianie innowacyjnych technologii i technik wykorzystania lokalnych zasobów energii odnawialnej, jest jednym z istotnych celów Zarządu Województwa i prowadzonej przez Zarząd polityki energetycznej.

Województwo Zachodniopomorskie było organizatorem konferencji skupiających środowiska naukowców, przedstawicieli administracji samorządowej z kraju i z zagranicy oraz firm zajmujących się energetyką odnawialną. W ramach zadania realizowanego w Wydziale Infrastruktury i Transportu pn.: Upowszechnianie oraz promocja zagadnień energetycznych poprzez dostarczanie wiedzy na temat racjonalnego wykorzystania energii i odnawialnych źródeł energii wydatkowało następujące środki:

1. 2012 r. – na konferencję popularno-naukową „Odnawialne źródła energii szansą zrównoważonego rozwoju regionu” - 1090 zł;
2. 2013 r. – na konferencję popularno-naukową „Odnawialne źródła energii szansą zrównoważonego rozwoju regionu” - 865 zł;
3. 2014 r. – na konferencję popularno-naukową „Odnawialne źródła energii szansą zrównoważonego rozwoju regionu” - 735 zł;
4. 2015 r. – na konferencję popularno-naukową „Odnawialne źródła energii szansą zrównoważonego rozwoju regionu” - 365 zł oraz na organizację seminarium na temat ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii – 2200 zł;

Wydział Turystyki Gospodarki i Promocji - Biuro Gospodarki, co roku zajmuje się organizacją Prezentacji Gospodarczej Kraju Związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie. Podczas spotkań poruszane są tematy ważne dla gospodarki Województwa Zachodniopomorskiego oraz Kraju Związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie. W 2013 r. tematem przewodnim były "Odnawialne źródła energii". Na

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin, tel. (+48 91) 48 07 243, (+48 91) 48 07 253, fax (+48 91) 48 93 968
www.wzp.pl, marszalek@wzp.pl

organizację spotkania ze środków budżetu Województwa Zachodniopomorskiego przeznaczono kwotę około 6.247,62 zł Podczas spotkania przeprowadzono dwa warsztaty:

- Warsztaty I: Wymogi w stosunku do technologii ekologicznych i aktualny rozwój branży
- Warsztaty II: Wioski (bio)energetyczne - doświadczenia i rady praktyczne

Wydział Ochrony Środowiska realizuje zadania związane z edukacją ekologiczną, obejmującą wszystkie obszary środowiska. Idea energii odnawialnej pojawia się w działaniach związanych np. z ochroną powietrza, ale bezpośrednio jako energia odnawialna nie była przedmiotem finansowania przez WOŚ. W 2013 r. i 2014 r. zrealizowano w ramach działań WOŚ, przedsięwzięcia uwzględniające w dużym stopniu tematykę OZE:

- a) 2013 - wydane zostały materiały edukacyjne dla najmłodszych tj. książeczki edukacyjne, kolorowanki, gry memo oraz gry quiz ekologiczny, przedstawiające ekologiczne rozwiązania służące redukcji zużycia energii, wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz ochrony powietrza. Koszt realizacji zadania wyniósł – 34.200 zł
- b) 2013 - przeprowadzono otwarty konkurs ofert na wspieranie zadania "Promowanie proekologicznych zachowań ze szczególnym uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii przy zastosowaniu różnych form edukacji". Udzielono dotacji 3 podmiotom niepublicznym tj. Fundacji Rozwoju Regionalnego "Bielik" na realizację zadania "Zielony Myślubórz" - 20.000 zł, Lidze Ochrony Przyrody Okręg w Szczecinie na realizację zadania "Warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży szkolnej w Rabce Zdroju" - 10.000 zł, Stowarzyszeniu Akademia Wspierania Inicjatyw Społecznych "AWIS" na realizację zadania "W poszukiwaniu źródeł energii odnawialnej" - 18.798 zł.
- c) 2014 w drodze otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego "Promowanie proekologicznych zachowań w zakresie niskiej emisji przy zastosowaniu różnych form edukacji" udzielono dotacji Polskiej Fundacji Ekologicznej w Szczecinie w wysokości 26.424 zł na realizację zadania pn. "ABC finansowania zielonych inwestycji niskoemisyjnych - publikacja" oraz przekazano Stowarzyszeniu EkoKulturka kwotę 30.941,60 na realizację zadania "Weź głęboki oddech".

Ad. 3

3.1. Dochody gmin

Średnie roczne wpływy do budżetów gmin z tytułu podatków związanych z farmami wiatrowymi w przeliczeniu na 1 MW mocy zainstalowanej to:

- a) ponad 45 tys. zł w ramach podatku od nieruchomości
- b) ponad 2,5 tys. zł w ramach podatku PIT
- c) ponad 4,5 tys. zł dzięki podatkowi CIT

Średnio każdy 1 MW mocy zainstalowanej w farmach wiatrowych daje wpływy z tytułu podatków na poziomie ponad 50 tys. zł.

3.2. Skutki dla linii przesyłowych

Zaprzestanie wytwarzania energii z elektrowni wiatrowych nie ma negatywnego wpływu na linie przesyłowe – wręcz przeciwnie, niepracujące elektrownie wiatrowe wspierają sieć.

Powszechnie znana właściwość systemu elektroenergetycznego polega na braku możliwości akumulowania nadwyżek energii w przypadku większych możliwości jej produkcji niż wynosi zapotrzebowanie. Pomimo wielu wysiłków i sukcesów technologicznych akumulacja energii elektrycznej, ma wciąż charakter marginalny i eksperymentalny. Tym samym odpowiedzią systemu na wzrost generacji w źródłach wiatrowych będzie ograniczanie generacji w sterowalnych źródłach klasycznych wymuszone sygnałami regulacyjnymi pochodzącymi od wzrostu częstotliwości.

Na Jednostkach Wytwórczych Centralnie Dysponowanych spoczywa ciężar zmiany mocy „na minus” przy wzroście generacji wiatrowej oraz „na plus” przy zmniejszeniu jej poziomu. Jest to istota pracy systemu Krajowej Sieci Elektroenergetycznej wynikająca zarówno z uwarunkowań technicznych jak i prawnych (Kacejko i Wydra, 2015).

Faktem jest natomiast, że w wielu krajach UE zmienne OZE reguluje system elektroenergetyczny. Jak pokazują wyniki badań Électricité de France (EDF, 2015), nie tylko generacja konwencjonalna, ale i zmienne OZE przyczyniają się do bilansowania i świadczenia usług systemowych. OZE charakteryzują się elastycznością redukcyjną, w szczególności nowoczesne turbiny wiatrowe wyposażone w zaawansowane systemy sterowania. Obecnie Spółka Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (PSE) nie uwzględnia

możliwości świadczenia w systemie usług regulacyjnych przez OZE. Natomiast paleta usług, jakie elektrownie wiatrowe mogą świadczyć dla całego systemu elektroenergetycznego, jest coraz większa. Wiatraki nie tylko wytwarzają energię elektryczną, ale mogą też być wykorzystywane do regulacji częstotliwości i napięcia oraz wykonywania niektórych funkcji w ramach przywracania zdatności systemowej.

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej wspólnie z Instytutem Energetyki oddział Gdańsk podjęło się opracowania raportu nt. możliwości świadczenia usług systemowych przez farmy wiatrowe w polskich warunkach. Celem tego projektu jest zdefiniowanie, jakiego rodzaju usługi regulacyjne mogą być świadczone przez farmy wiatrowe na rzecz operatorów systemów elektroenergetycznych w Polsce oraz ocena potencjału ich świadczenia w skali kraju.

Ponadto, energetyka wiatrowa korzysta z jednych z najbardziej zaawansowanych i precyzyjnych narzędzi prognozowania produkcji energii i jest zobowiązana do przedstawiania tych prognoz operatorowi. Te cechy czynią energetykę wiatrową pełnoprawnym elementem zrównoważonej gospodarki energetycznej. Warto też dodać że rozwój EW ma znaczący wpływ na rozwój sieci energetycznej na Pomorzu Zachodnim. Przyłączenie 1200 MW w farmach wiatrowych wymusiło modernizację i wzmocnienie sieci w naszym województwie.

3.3 Rozpływy w sieci

Podmiotem monitorującym zagadnienia związane z rozpływami w sieci średnich napięć i niskich napięć jest Operator Systemu Dystrybucyjnego – w naszym regionie OSD jest ENEA Operator Sp. z o.o. i ENERGA Operator SA.

Z poziomu sieci wysokich napięć – sieci przesyłowe monitoruje PSE odpowiedzialne za bilansowanie Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. PSE posiada ze swojej strony wszelkie potrzebne narzędzia, aby zagwarantować bezpieczeństwo dostaw energii oraz bezpieczeństwo pracy systemu. „Plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2016-2025” ze stycznia 2016 r. (PSE, 2016), przygotowany przez Polskie Sieci Energetyczne zakłada bezpieczne działanie KSE przy maksymalnym wolumenie mocy farm wiatrowych możliwym do przyłączenia do systemu elektroenergetycznego, wynoszącym 8 900 MW mocy dla 2020 oraz 10 000 MW dla roku 2025.

Ad. 4.

Nadzór nad stanem technicznym istniejących elektrowni wiatrowych. Częstotliwość kontroli.

Aktualne wymogi prawne dla budowy i eksploatacji elektrowni wiatrowych określone są ustawą Prawo Budowlane i ustawą o Urzędzie Dozoru Technicznego. Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, na etapie budowy elektrownia wiatrowa jest objęta nadzorem kierownika budowy branży konstrukcyjnej i elektrycznej oraz inspektorów nadzoru. Kierownik budowy sprawdza, czy elementy elektryczne elektrowni wiatrowej oraz wieża posiadają atest oraz dopuszczenie do stosowania w Unii Europejskiej. Kierownicy robót montażowych ponoszą natomiast odpowiedzialność za odpowiedni montaż elementów takiego urządzenia. Ponadto, na etapie budowy Urząd Dozoru Technicznego obejmuje swoją kontrolą te urządzenia znajdujące się w elektrowni wiatrowej, które jako stwarzające bezpośrednie zagrożenie dla pracujących ludzi, podlegają dozorowi technicznemu na podstawie przepisów ustawy o dozorze technicznym tj.: dźwigi, wciągarki, windy, elementy ciśnieniowe i akumulatory. W tymże zakresie Urząd Dozoru Technicznego prowadzi kontrole w trakcie eksploatacji elektrowni wiatrowej.

Ustawa Prawo budowlane, w art. 62 i nast., nakłada obowiązek okresowego sprawdzenia stanu technicznego elementów obiektów budowlanych tj.:

- narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska - raz do roku,
- stanu technicznego, przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia (dotyczy to także kontroli instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażenia, oporności izolacji przewodów oraz uziemień itp.) - raz na 5 lat.

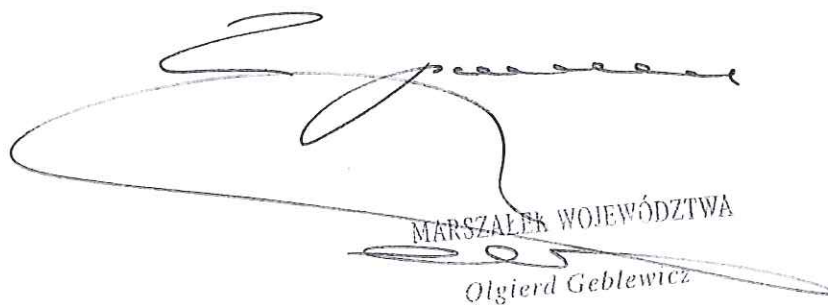
W tym zakresie sposób eksploatacji i nadzoru elektrowni wiatrowych jest podobny proceduralnie i jakościowo do analogicznych rozwiązań stosowanych w elektrowniach konwencjonalnych oraz w zakładach produkcyjnych ze stałym utrzymaniem ruchu i innych obiektach stałej produkcji.

Dodatkową, osobną kwestią wpływającą na bezpieczeństwo eksploatacji elektrowni wiatrowych jest wymóg przeprowadzenia licznych testów przed jej przyłączeniem do sieci elektroenergetycznej operatora systemu elektroenergetycznego. Obowiązki z tym związane regulują przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, która w art. 7a nakłada na instalacje przyłączane, w tym i elektrownie wiatrowe, obowiązek spełnienia odpowiednich wymagań technicznych i eksploatacyjnych zapewniających bezpieczeństwo i niezawodność współdziałania elektrowni wiatrowej z siecią elektroenergetyczną, bezpieczeństwo obsługi i otoczenia oraz zgodność z odrębnymi przepisami w zakresie ochrony środowiska.

Obowiązki te znajdują swoje dalsze doprecyzowanie w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz w tzw. Instrukcjach Ruchu i Eksploatacji Sieci Elektroenergetycznych przygotowywanych przez operatorów systemów elektroenergetycznych i zatwierdzanych przez organ nadzoru nad rynkiem energii elektrycznej - Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Trzeba przy tym zaznaczyć, że wymogi te ustalane są przez operatorów pod kątem bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, do którego zapewnienia operatorzy są zobowiązani z mocy ustawy Prawo energetyczne. Dlatego też m.in. ustalając wymogi dla elektrowni wiatrowych operatorzy narzucają na elektrownie bardzo rygorystyczne obowiązki w tym względzie.

Nadzór administracyjny nad należyтым stanem technicznym elektrowni wiatrowych pełni Urząd Regulacji Energetyki. W procesie uzyskiwania koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, działając jako organ koncesyjny, bada - przed udzieleniem koncesji - dokumentację techniczną elektrowni wiatrowej w celu potwierdzenia, czy przedsiębiorca zamierzający za jej pomocą wytwarzać energię elektryczną, dysponuje możliwościami technicznymi gwarantującymi prawidłowe wykonywanie tej działalności. Ten sam organ ma już w trakcie prowadzenia eksploatacji elektrowni wiatrowej prawo do nałożenia wysokiej kary pieniężnej zgodnie z art. 56 ustawy Prawo energetyczne (sięgającej 10% przychodów z działalności) - jeśli nie są spełnione wynikające z przepisów prawa warunki wykonywania działalności koncesjonowanej (np. nie jest spełniony warunek utrzymywania instalacji w należyтым stanie), a nawet prawo do cofnięcia koncesji.

Na podstawie art. 57 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może w każdym czasie przeprowadzić kontrolę zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją oraz przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę - i to zarówno z urzędu, jak i na wniosek. W tym celu ma on również prawo wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność gospodarcza objęta koncesją, w dniach i w godzinach, w których ta działalność jest wykonywana lub powinna być wykonywana. Ze względu na specyfikę wytwarzania energii elektrycznej w elektrowniach wiatrowych, oznacza to nieograniczony dostęp do elektrowni wiatrowych. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może także w każdym czasie domagać się od przedsiębiorcy wszelkich informacji związanych z jego działalnością (art. 28 ustawy Prawo energetyczne), co pozwala mu na stały nadzór nad działalnością takich instalacji wytwórczych.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
Olgierd Geblewicz